Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiểu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 4255 — SIX PAGES — NGÀY THỨ BẢY 3 DÉCEMBRE 1932, MỒNG 6 THÁNG 11, NĂM NHÂM-THÂN — SÁU TRƯƠNG — NĂM THỨ 25

A LOUER

LỤC-TỈNH TÂN-VĂN

GIÁ BÁO

Một năm .... 12$00
Sáu tháng .... 6$50
Ba tháng .... 3$50
Mỗi số .... 0$05

XIN LƯU Ý

Mua báo xin trả bạc trước và gởi ngay cho ông Nguyễn-văn-Của, Tổng-lý. Bài vở đăng báo thì gởi cho ông Lâm-v. Ngọ, Chủ-nhiệm

Chiều nay có gì vui không? Có chớ! Có bạn Văn-Võ Hí-Ban diễn tại nhà hát Tây một vở tuồng xuất-sắc là «Áo cũ tình xưa» để giúp hội Vinhlong Tương-tế. Hay lắm! Hay lắm! Đồng-bào nhớ đi xem cho thiệt đông, trước mua vui sau làm nghĩa.

Báo xuất-bản hằng ngày, trừ ngày lễ và Chúa-nhựt

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 1042

Chỗ dây thép đề: LUCTINH SAIGON
Dây thép nói: Số 203-Saigon

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN VĂN CỦA ✱
CHỦ-NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Thay mặt cho tòa báo ở bên Pháp-Quốc
E. BOURDET & Cie
9 rue Tronchet — Paris (VIIIe)

Báo-quán: ở đường Lucien Mossard số 57.— SAIGON

Rõ-ràng ông Phan-Khôi là người «bất cận nhân-tình» gớm!

Vẫn biết hiện đương lúc nầy tôi chẳng khá bày sự với ai trên đàn ngôn-luận; vì bịnh-tật vẫn còn, bày sự ra, e không khỏi phải cái phần thất lý. Đã vậy thì chớ, trong khi bịnh-tình chưa dứt, sanh sự ra, chỉ tổ làm hại cho thân mình.

Vẫn biết xét nghĩ như vậy lắm chớ, nhưng mà nếu vì lẽ đó mà ngơ tai lơ mắt, bỏ qua những đều đáng phải cải phải nói, thì nó cũng ngặt quá chừng. Thà quãng viết cho rồi là xong thôi.

Thật, nói cho thiệt tình ra mà nghe, cho bà con mỗi người nghe một chút; tôi dám quyết từ hao giờ đến bây giờ, ra làm cái nghề nhai văn cáo giấy nầy, tôi chưa hề thấy một nhà viết báo nào mà có cái óc quái-gở như ông Phan-Khôi, hiện đương bỉnh bút bên P. N. T. V. Đúng như lời ông Bùi-thế-Mỹ, bạn đồng nghiệp rất mến-yêu của tôi đã nói với một người bạn ông, rằng ông Phan-Khôi là người bất-cận nhân-tình.

Lời bình-phẩm ấy thiệt tình lắm! Ông Phan-Khôi là người bất cận nhân-tình. Chẳng bao giờ ông chịu hiệp theo một việc gì, điều gì với trong thiên-hạ cả, dầu là việc cổ hay kim. Hễ cái gì thiên-hạ đều khen là phải, thì ông chê là quấy; hễ cái gì thiên-hạ đều chê là quấy, thì ông khen là phải. Hết thảy, ông đập ông phá, ông đổ nhào theo cái óc quái-gở của ông cả.

Theo cái ý của ông, thì trong đời nầy, ai nấy cũng đều ngủ say ráo, chỉ có một mình ông là tỉnh thôi; ai nấy cũng đều đục dơ ráo, chỉ có một mình ông là trong sạch thôi. Ấy là xét theo câu «*Nhơn giai túy ngã độc tỉnh, nhơn giai trược ngã độc thanh*». Ông Phan-Khôi quả có tánh-ý như vậy.

Nhắc sơ qua một chuyện trước, là chuyện ông thân oan cho Võ-Hậu đời Đường. Còn Võ-Hậu — hay là muốn kêu bà Võ-Hậu — đối với trong thiên hạ ở thời nay, thì còn ai nghe đến danh mà chẳng lấy làm gớm. Một người đờn-bà làm sao mà ham dâm vô độ, khốn nạn vô cùng; vậy mà riêng một mình ông ta, ông ta dám đem lý nầy thuyết kia mà thân oan, mà binh-bợ, rồi đánh cho nhào ráo điều mà thiên-hạ đã lấy làm khinh-bỉ gớm-ghê. Ông ta dám mạnh miệng mà nói: «Ông vua, được quyền nhốt cả trăm cung nữ để vui chơi, thì bà vua — con Võ-Hậu — há lại chẳng có quyền nhốt cả trăm cung-nam đặng để vui chơi trong những lúc vạn-cơ chi-hạ hay sao?,..»

Xem cái luận-điệu của ông ta như vậy đó, thì đủ thấy rõ-ràng cái óc của ông tá nó quái-gở làm sao! Bất cận nhân-tình! Những điều gì của trong thiên-hạ, ông đều đập phá, đánh đổ cho nhào ráo. Bởi ông thân oan cho Võ-Hậu, cho nên những cái trinh cái tiết của đờn-bà con gái, ông đều chẳng chút sá gì. Theo ý ông ta, thì tha hồ, mặc tình, sao đó thì sao, chẳng cần gì là gìn trinh giữ tiết cho thiệt cái đời.

Nhưng chuyện rồi, kể lại càng gớm tai, nên chỉ nhắc qua-loa để cho ai nấy biết lời tôi phẩm-bình ông ta là người «bất cận nhân-tình» không phải ngoa hay quá đáng. Rồi tôi sẽ nói đến chuyện sau, chuyện mới đây ở trong tờ P. N. T. V. bài ông ta viết.

Số P.N.T.V. ra ngày thứ năm tuần nầy, 1er Décembre, ông ta có viết bài nói chuyện «Sử với Tiểu-thuyết. Tam-Quốc-chí với Tam-Quốc diễn-nghĩa». Bài ấy ông nói chi thì nói, ông dẫn chuyện thế nào là Tam-Quốc-chí, còn thế nào là Tam-Quốc diễn-nghĩa. Phải chăng gì, còn có độc-giả của báo ấy xem rồi phán-đoán lấy. Phần tôi, thì tôi chẳng quan-tâm đến lắm. Duy có một chỗ buộc tôi phải lấy làm đều mà nói ra cho bà-con mỗi người nghe một chút đây, là chỗ ông ta luận đến ông Quan Vân-Trường hồi «*bỉnh chúc đạt đán*».

Ai có đọc truyện Tam Quốc cũng đều nhớ như đinh đóng, lúc Tào-Tháo sai người thuyết-hàng được Quan-Võ rồi đem Quan-Võ và hai bà vợ của Lưu-Bị về Hứa-Xương, bắt nhốt chung một buồng để ép làm loạn cái luân quân-thần và huynh-đệ. Nhưng Quan-Võ ở trong buồng, cầm đèn mà đứng hầu hai bà luôn cho đến sáng. Bởi nên kêu là «*bỉnh chúc đạt đán*» là vậy đó.

Chuyện ấy, từ hồi nào đến giờ, trong thiên-hạ ai xem đến, nghe đến cũng đều lấy làm khen-phục cái khí-tiết quang minh trong-nghĩa của ông Quan-Võ vô cùng, dầu chuyện có quả không chẳng biết. Riêng có một mình ông Phan-Khôi thì khác, ông ta lôi ông Quan-Võ của phần nhiều người đương thờ ở trên trang xuống mà nói ba điều bảy chuyện cho đã rồi, ông ta đánh-đổ ráo, ông ta chẳng thèm phục. Ông ta nói: «Cái quái gì đó mà trung-nghĩa? Cái quái gì đó mà lẫm-liệt quang-minh?..., Biết người ta toan hãm-hại mình thì mình phải lo mà thoát thân, thì có cầm đèn mà đứng mười-lăm đêm hơn Quan-Vân-Trường nữa họ cũng đứng được, chớ đừng nói cái thứ một đêm. Vậy mà thiên-hạ (Annam mình đây) trầm-trồ, khen-ngợi, ca đi tụng lại bấy lâu nay, mà bây giờ đem đánh xác ra, nó thơ-ngây mà vụng-dại, rõ là câu-chuyện nhà-quê, câu-chuyện con-nít!...»

Rõ thiệt là ghê cho ông ta lắm rồi! Một việc có thể lở ra thì loạn cái luân quân-thần và huynh-đệ, rồi vì cái loạn luân ấy mà gây ra một cái họa cho Hớn trào chẳng nhỏ, thế mà ông ta cho là câu-chuyện trẻ-con rồi mạt-sát hết thảy người trong thiên-hạ.

Ông ta dám nói: Chuyện ấy, một thằng lính của Ông ấy (Quan-Võ) cũng làm được chớ không cần anh-hùng nghĩa-khí như Ông ấy mới làm được.

Cái luận-điệu gì mà quái-gở kỳ-cục vậy, hỡi ông ta? Cái gì lại đem tên lính của Ông mà nói chuyện «bỉnh chúc đạt-đán» của Ông? Tên lính là phận-sự tên lính, nếu không khéo thì đổ cha nó thoát khỏi rừng đầu, do nơi cây Thanh-Long đao của ông Quan-Võ.

Nầy ông Phan-Khôi! Tôi van ông bớt-bớt giùm, đừng có nuôi cái tánh «bất cận nhân-tình» thái quá vậy. Đời cũng có người tỉnh kẻ say, ông chớ có quá tự-phụ mà cho đời đều ngủ hết. Đời đều ngủ hết, thì ông còn sống với ai đây?

Thật hôm nay, bất-đắc dĩ lắm tôi mới viết bài nầy để ngõ chuyện cùng ông, chớ thật là chưa phải dịp tôi muốn cải bút-chiến.

LÊ-QUANG-VÂN

Đồng-bào chúng ta nên ráng đủ lòng trắc-ẩn mà cứu-tế nạn-dân bị bão Trung-kỳ.

Bịnh Trypanosome của loài ngựa ở xứ Nam-kỳ và cách chữa

(còn kêu là Surra, bịnh sưng bụng, sưng dái, mắc cúm)

Bịnh Surra của loài ngựa là một chứng bịnh rất hiểm nghèo sinh bởi một giống vi trùng (Trypanosome) sống ở trong máu và các phủ tạng. Thứ trùng đó lần hồi hiện ra trong máu rồi lại lần đi làm cho thú vật phải mắc độc mau hay chậm rồi ốm yếu mà chết.

Các hình diện của bịnh Surra về loài ngựa — Các chủ ngựa không hiểu được căn nguyên bịnh ấy mà chỉ mục kích những hình diện của nó như: Sưng bụng, sưng dái, mắc cúm. Con ngựa đau bịnh Surra trước hết coi bộ mỏi mệt và hơi ốm đi, nhưng họ không để ý tới mà thấy được vì con thú ăn uống tự nhiên và có khi lại ăn khoẻ hơn nữa. Nếu bịnh mới phát ra như thế mà chữa ngay theo cách BLT (coi dưới nầy) thì bịnh dễ lành lắm. Vì sao nơi hòn dái và cả da bao dái sưng lên, có khi sưng lớn lắm. Bụng, mệt mỏi, các khớp xương vân vân..cũng có thể sưng nữa. Mấy chỗ sưng đó lần lần hết đi rồi lại có lại, không chừng đổi. Tới cuối tháng thứ nhứt hay tháng thứ tư con ngựa quay đi quay lại coi bộ đã khó khăn: đó là thời kỳ cúm bại của bịnh Surra. Con thú ốm yếu xanh xao và phải chết đi.

Chủ ngựa thấy thú mình vẫn ăn uống như thường và thấy những chỗ sưng như sưng ở nơi hòn dái thì tưởng là thú mình vì làm việc nhiều mà bị vậy chớ ngờ đâu là một bịnh truyền nhiễm. Có khi họ kêu thầy thuốc Annam đến chữa, nhưng bịnh của thú đâu có lành được.

Tại sao mà con ngựa mắc bịnh Surra. — Đã lâu nay người ta nghiệm rằng loài trâu bò mắc bịnh Surra thì không hệ gì, lại phần nhiều tự nhiên mà khỏi. Trái lại loài ngựa bị bịnh Surra mà không chữa thuốc thì không khi nào lành được và phải chết.

Như vậy loài trâu bò khi đủ sức khỏe mà mắc bịnh Surra thì cũng không sợ, có chăng chỉ thấy những thú ấy ốm đi mà thôi. Nếu lấy máu những thú ấy mà coi lên kiến hiển-vi thì ít khi thấy được trùng bịnh Surra hoặc thấy thì cũng ít lắm.

Nếu trong một chuồng ngựa với trâu ở gần nhau và nếu có một con trâu tuy bộ khoẻ mạnh nhưng bị bịnh Surra kinh niên (Surra chronique) thì tất nhiên ngựa sẽ bị lây. Cách lây đó như sau nầy: Một con lằn chích máu có vi-trùng Surra của con trâu bịnh rồi sang chích qua con ngựa. Con lằn đó thường là mấy con mòng, nhưng phải thiệt nhiều, mòng đua nhau mà chích trâu với ngựa thì mới truyền được bịnh vì trong máu trâu ít có trùng Trypanosome. Bịnh truyền được là nhờ lúc có trùng Trypanosome hiện ra trong máu của trâu. Vì những lẽ đó nên bịnh Surra của ngựa hay có về lúc các giống mòng và ruồi lằn khác sanh sản ra nhiều (thường về tháng 7 hay tháng 8 tây.)

Trong hai năm 1928 và 1932 bịnh Surra của ngựa thấy vào lối tháng 9 tây.

Ta lại nên hiểu tại sao cũng một chuồng mà bịnh Surra của ngựa phát ra một cách không chừng đổi và có khi lại tuyệt được nữa. Sao vậy? Vì con trâu bịnh ốm chết đi và có ngựa mạnh tới thế ngựa cũ. Có khi ngựa ở gần với trâu đau không bị lây là vì không gặp những cơ hội nói như trên đây đặng truyền bịnh qua cho ngựa được. Như vậy đủ biết ngựa mắc bịnh Surra một cách vô chừng lắm, nguyên do nó là tại gần trâu bò có bịnh mà ra.

Cách trị bịnh Surra. — Từ năm 1927 những quan thú y ở Đông-dương đã tìm ra được một cách trị bịnh Surra của loài ngựa và đang thí nghiệm một phương pháp nữa để trị bịnh Surra của loài trâu bò.

Cách trị bịnh Surra của ngựa đó kêu là BLR có hiệu nghiệm lắm. Người ta chích vô thịt con ngựa bịnh hai thứ thuốc 309 và Sulfarsénol. Thuốc đó phải dùng cho đủ cân lượng ngay lúc đầu, vì dùng thiếu thuốc thì bịnh trở lại và nguy cho con thú. Bởi mấy vị chủ ngựa nếu thấy ngựa mình mỏi mệt và gầy ốm thì nên mau mau rước quan Thú-y để trị bịnh Surra cho kịp. Lại cần phải dẫn ngựa bịnh tới những ngày đã định trước để chích cho đủ thuốc thì cách trị mới thiệt hiệu nghiệm.

Nếu để khi, các chỗ sưng đã có rồi mới trị thì cũng mong chữa khỏi, song phải cho thú ăn nhiều và nghỉ làm công việc đặng nó dưỡng sức lại. Khi thú đã bại rồi thì không khi nào trị khỏi bịnh được. Bởi vậy nên phải gấp cho sở Thú-y hay liền.

Sở cho vay về điền thổ kêu rằng

« Cho vay dài hạn »

số 117, đường Richaud, Saigon

Lời rao cho công chúng hay rằng, tới ngày 31 Décembre 1932 là kỳ hạn rốt cùng để thâu đơn xin vay về điền thổ kêu rằng «vay dài hạn». Các đơn xin phải gởi cho quan làm đầu sở cho vay về điền thổ số 117, đường Richaud tại Saigon.

Đơn xin sau ngày 31 Décembre thì sẽ không được xem xét.

∴

XIN NHẮC

1) rằng sự cho vay về điền thổ kêu rằng «vay dài hạn» (đạo luật ngày 26 Avril 1932 điều 7 và chỉ dụ ngày 29 Avril 1932) là cốt để riêng phần cho người làm ruộng.

2) rằng nhà-nước không cho mượn bạc mặt, sở cho vay điền thổ chủ ý một điều là tính giùm số nợ mình còn thiếu trước.

3) rằng tiền lời đính 7,75 phần trăm mỗi năm, thời kỳ thiệt rộng để trả lại tiền vay đính 15 năm;

4) rằng chánh kiến lập ra sở cho vay về điền thổ thì quan Toàn-quyền có định nghĩa như vầy:

Nhà-nước không có ý trả nợ thế cho ai là người mắc nợ, nhà-nước quyết ý giúp người thiếu nợ có thể trả nợ mình mà thôi.

Số Quốc trái Đông-pháp

(Xổ ngày 1er Décembre 1932)

Bữa 1er Déc vừa rồi ngoài Hanoi đã xổ số Quốc-trái Đông-pháp lần thứ 43

Số 17 525 được huờn lại 10 000$

Số 35.690 được huờn lại 1.000$

12 số trúng 500$00 là:

30.484	14.505	91.691	6.537
37.003	43.711	47.078	113.533
46.690	110.960	92.439	123.092

Còn những số trúng 100$ đợi có tin gởi sau sẽ đăng tiếp.

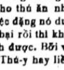

Hướng truyền

Kho Huê-kỳ thiếu

Theo tin ở Hoa-thạnh đốn hôm 21 Octobre thì tính ra tới ngày 1er Octobre kho nhà nước Huê kỳ thiếu 554 triệu dollars.

Tiền thuế thâu vô về thuế huê lợi nội trong tháng Septembre được 142 triệu, còn thuế ấy thâu vô cũng trong tuần tháng ấy năm 1931 được 263 triệu. So sánh ra thì năm nầy sụt xuống có 121 triệu.

∴

Kiện thưa về vụ vớt vàng tàu Egypt chìm

Hội tàu chài lưới có vào đơn kiện nói rằng khi tàu Egypt chìm làm mất vàng, thì hội ấy chịu ra vớt lấy trước hết nên xin Tòa phải chia một phần vàng của hội Sorima vớt lên đó. Đến nay Tòa của Thủy-sư Ăng lê đem vụ ấy ra xử lại bát đơn hội đó đi.

∴

Nhịn đói kéo nhau đi kêu nài

Ở các nước văn-minh bên Âu-Mỹ thường hay xảy ra những cuộc biểu tình la lắm.

Mới đây có 300 người thất-nghiệp chịu nhịn đói kéo tới kinh thành Londres mà kêu nài. Họ ghé Stratfort Onlvon ngủ tại nhà thương thành phố. Họ không chịu ăn bánh mì margarine và nước trà của thành phố đem cho họ ăn lót lòng bữa sớm mai, rồi đó bao vây phá tán nhà thương.

50 viên lính cảnh-sát tới trị cũng không êm.

Mấy người thất-nghiệp chiều lại kéo đi tới Chipping Norton. Trước khi kiếm chỗ cho họ ngủ lính tráng phải lấy cây ba-ton của họ cầm hết.

Trong mệt đó lại có một đám thất-nghiệp khác kháng cự với lính tráng. Hai đàng đều có người bị bịnh.

Ở chung quanh thành Londres lính tuần thành canh gát ở đó nên phải ra tay trừ bọn thất-nghiệp muốn biểu tình trước Tòa.

∴

Vay 20.000.000.000 trong một năm

Tổng cộng lại số tiền nhà nước vay nội trong năm cả thảy hoặc là cho kho Lương hướng, hoặc là cho sự thiếu hụ trong các đường xe-lửa lớn, vân vân cả thảy toán lại vay 20 ngàn triệu.

∴

Vụ cộng-sản Trotzky

Quan Bồi-thẩm mới tra xét vụ nầy rồi nên tha bổng M. Võ-văn-Chung vì bữa đó người đến bàn tính với M. Phan-văn Thanh chủ nhà sửa xe Orly qua bữa sau lại bị bắt.

Còn người con của Khánh-Ký hiện giờ đau nằm nhà thương nên quan Bồi-thẩm nghe tin bình tĩnh đã khá nên tính sớm mai nầy vô tra hỏi.

∴

Tình cô cháu

Quan thủ-tướng Ed. Herriot khi còn nhỏ đi học thì người cô (chị-em của người cha) lãnh ra vô trong mấy ngày nghỉ. Bà cô cũng hết lòng thương tưởng và lo lắng cho cháu. Bởi thế đến nay bà cô của quan thủ-tướng là Mme Desames mới từ lộc, nên lẽ thì ngài phải sang qua dự Vạn-quốc lên hội nhưng nặng vì tình cô cháu quan Ed. Herriot không sang qua đó dự hội, ngài ở nhà đăng dự đám táng chung.

∴

Đánh 200 roi bị có một năm tù

Có tin ở Paris cho hay rằng M. Paul Claessens đánh người tình-nhân mình 200 roi da (mâu) Thứ roi nầy thường thường người ta để đánh chó mà chồng ta lấy đánh đàn-bà, thế mới là lạ cho chớ. Chẳng bất nhân nói sao người tình nhân bỏ mình ngoài cửa khi đi coi hát về nên giận mà đánh dữ như thế.

Tục-ngữ Langsa có nói: Dầu lấy cái bông hường mà đánh người đàn-bà còn không được nữa. Thế mà sao anh Langsa nầy lại đánh cầm con roi mà đánh người thương yêu cho tới 200 roi và đến phải mang bịnh đi làm việc không được 20 ngày. Tôi dám nói chắc rằng ai làm người gan ruột nào cũng vậy, không bao giờ ai nỡ đi đánh người đàn-bà cho đến đều.

Theo ý tôi đối với đàn-bà ta có ba điều phải cư xử: một là đừng lấy nhau, hai là nếu lấy nhau thì phải trọng người đàn-bà.

Còn một điều thứ ba nữa thì tôi xin chẳng nên nói.

Nghe nói anh Claessens nầy hà hiếp ăn ở độc hiểm như thế, thì tưởng ai ai cũng đều bất bình hết.

Bởi thế Tòa tiểu-hình kêu án chàng ta một năm tù. Theo ý tôi, cũng còn ít.

Ngựa quen đường cũ

Tục nhà ta thường nói: Ngựa quen đường cũ, cũng là ăn-cắp quen tay, ngủ ngày quen mắt.

Nay thấy bên Rennes có 1 chuyện như vầy tưởng cũng phù hạp với câu ấy lắm.

Vẫn hôm 1er Septembre rồi đây tại hội chợ bà Paul ở Muzillac (Morleihan) bị bọn móc túi. Trong lúc ấy bà ta thấy một người dòm mình, kế đó bà ta thấy động tới mình, dòm lại thì cái bóp phơi bà ta đã mất. Bà Paul trì hô lên thì bà ta chỉ người đàn-bà kia là người bà đam lòng nghi kỵ. Cũng trong lúc đó lại có một người đàn-ông cản đường lại đừng cho bắt người đàn-bà kia (đồng lõa với nhau). Nhưng rốt cuộc hai người đều bị bắt hết.

Tuy là việc móc túi là việc tầm thường nhưng rõ lại thì người đàn-ông bị bắt đó tên Louis Leray 45 tuổi ở một cái nhà lầu lớn ở lối thành Rennes (Cesson). Lính bắt rồi thế mà cũng chưa dám nghi một người nhà giàu đi ra móc túi. Nhưng việc đó hiển nhiên tang chứng rõ ràng ràng nên phải bắt giải tới quan Biện-lý. Rõ lại thì chàng ta bị án đày qua Guyane, khi khởi giặc không biết làm sao mà chàng ta trốn khỏi.

Guyane thì cũng như Côn-nôn xứ ta, là chỗ để đày những tội nhân xử khổ-sai.

Nay trước tòa, người mẹ muốn gánh tội một mình nên nói mình móc túi, còn người con thì lỏ thấy vậy rồi nên phải ra tay cản lại. Còn người con thì lại cũng chịu tội một mình. Tòa xử mẹ con hai người, một người 18 tháng tù.

XE-HƠI THIẾC GIÁP ĐI DƯỚI BIỂN

Có một người thợ Ét-banh tên Ruiz mới bày ra một thứ xe-hơi thiếc giáp đi dưới biển và đem ra thử tại Casa de Campo, có hơn 15 000 người đến xem. Xe-hơi ấy, ban đầu đi vòng cái hồ rồi lặn xuống dưới đáy. Ở dưới đáy sâu, người thợ sáng-tạo xe ấy lại gởi điển-tính cho Đức Giám-quốc và cho Chánh-phủ.

ĐOẢN-THIÊN TIỂU-THUYẾT

Oán cha, thù vợ

của HỒNG-THANH

Nội làng L. K. ai mà còn chẳng nghe danh biết tiếng cô hai Tiện; một nhà tân nữ-lưu có tài có sắc, lại thêm cái nết nhu-mì khiêm tốn của cô làm cho bao nhiêu con mắt của khách bàn-quan đều phải trông vào... rồi tấm tắc ngợi khen. — Tuần cặp kê vừa đúng, chung quanh cô hiếm chi người lăm-le bẫn sẽ cùng gắm ghé mong sao. — Cha-mẹ cô giàu, dung nhan cô đẹp, bai đều đó đủ làm cho hạng thanh-niên có cái máu «vì sắc vì tiền» phải sanh lòng vọng tưởng, ước ao được cùng cô kết nghĩa hòa hài...

Nhiều vị băng-nhơn khi sắp tiến bước đến nhà cô, thì trong dạ chứa chan không biết bao nhiêu hi-vọng, mà sau khi lui gót về lại chán-nản buồn-hiu... Cô hai còn đương lừa-lọc, mặt phàm phu rất khó mà lọt vào được cặp mắt xanh... Cha-mẹ cô hai, người hiền lành, có nhiều kiến-thức, chẳng ham vì «chữ phú hoặc chữ quới» mà sở bức cố nài ép con trong việc duyên nợ bôn nhơn; hai ông bà vui lòng để cho con được trọn quyền sở-hữu mà kén chọn bạn trăm năm. — Tài-tử giai-nhân ở ngộ nan; muốn tìm được vợ hiền, bạn rẩu may — giao thiệp rộng đi đứng tự-do — mà còn phải gia công lao nhọc hoặc lòn cúi tận-tình; nhưng vậy mà còn có khi phải đành thất vọng; huống chi cô hai là phận gái, ngại ngùng tất bước, dè dặt nói cười, mà toan chọn được người ý hiệp tâm đầu, thiết tưởng không phải là một chuyện không khó khăn vậy.

Cô hai Tiện đã hai mươi hai tuổi đầu... ngó qua con cháu của người, đồng trang lứa với con gái mình, đứa nào cũng đã có chồng có con, yên gia yên thất, rồi dòm lại phận con, song-thân của cô hai không khỏi lo buồn thầm cho duyên nợ của con. Riêng về cô hai Tiện lại khác, cô không vì cái nỗi «tơ tóc» muộn màng hơn chúng bạn mà đem dạ não-phiền; qua một ngày thủ phận một ngày, vì dầu chưa gặp được bạn đồng-tâm mà cảnh già-nua đã theo tới, cô cũng cam ôm lấy tiếng «còn son» trong lúc bạc đầu, mà tươi cười cùng phần số. — Đinh ninh một chỉ, gái đời nay rất hiếm có thay!!!

Một bữa nọ, cô hai tính qua L. L. đặng thăm người cậu, song vì đường xa trên ba cây số (km.) đi bộ một mình cũng có hơi nhút nhát nên cô mới rủ cô năm Mẹo là chị em bạn thân thiết cùng cô đi cho dạn đường. Cô năm bằng lòng, đoạn hai người mới cập dù ra đi... Tới cái cầu giáp ranh làng L. X. và L. L., cô năm thấy phía trước xa xa, một người trai đang đứng câu cá dựa mé khe, gần bên đấy có một cái xe-máy để nằm dưới đất.

— Chị hai! ai đứng câu cá kia giống tựa anh hai Dược thì phải!

Tiếng cô năm nói nho nhỏ với cô hai.

— Hai Dược nào! Sao dì biết? Cô hai hỏi.

— Chị làm bộ giả lơ hoài! anh hai Dược con chú ba Đạo, hồi năm ngoái có cậy mai đi nói chị rồi chị không ưng đó! Quên hay sao?...

— Ơ... tôi nhớ lại rồi.. chuyện đã lâu đời mà dì con nhớ giỏi chớ.

— Nè chị hai! tôi nghe người ta đồn nói ảnh «Công-ử» lắm sao bữa nay lại đi câu há?

— Biết đâu người ta... thôi mình hơi nào bàn chuyện người ta làm chi — thôi nín đi! ảnh ngó mình chăng bằng kia cà!

....

Hai cô đi ngang qua... 2 Dược liền hỏi: «Ủa cô hai cô năm! đi đâu bên nầy?».

— Dạ! em qua thăm bà con... cô hai trả lời.

— Không mấy thuở hai cô qua đây, sẵn ghé vào nhà tôi chơi cho biết.

— Dạ! xin lỗi để khi khác, em bữa nay có chuyện gấp bên nhà...

— Chuyện gì mà gấp dữ vậy? Tôi muốn làm sao cô hai cô năm cũng phải ghé nhà tôi... vừa tới vừa biết, bày tỏ tuồng quyến luyến thương yêu, máu trái tim càng nhịp mạnh lên lên làm cho lòng dạ chàng càng phập phồng và phơi phới.

Xem cái cử chỉ tố bề ngoài, cô năm đã thấu suốt ngay cái sở dục bề trong của chàng ta, cô láy biểu cô hai đi cho êm chuyện.

Hai Dược cứ theo mời mãi, cực chẳng đã cô hai Tiện phải trả lời: Thưa anh! chắc em không thể nào ghé được... đoạn hai cô rảo bước thật mau.

Mai tiếp.

1933

Gia-Đình Cẩm-Nang
(Almanach des Familles)

Kêu là «Gia-Đình Cẩm-Nang» vì trong đó có đủ những đều mà hằng ngày mỗi gia-đình phải cần dùng tới.

Ngài muốn biết giờ tàu chạy, giờ xe-lửa chạy? Cứ dở «Gia-Đình Cẩm-Nang» ra.

Ngài muốn biết giá gởi thơ đi tàu bay? Cứ dở «Gia-Đình Cẩm-Nang» ra.

Ngài muốn biết con đường từ đâu tới đâu là bao xa? Cứ dở «Gia-Đình Cẩm-Nang» ra, vân vân.

Nhà nào cũng nên mua «Gia-Đình Cẩm-Nang» cho trẻ em xem chơi, được biết nhiều chuyện vui và có ích.

«Gia-Đình Cẩm-Nang» là một quyển sách thật dày mà trong đó 365 trương có ghi đủ ngày Tây và ngày Annam. Người nhiều công chuyện cứ lật trong đó biên những đều mình phải làm ngày nào tháng nào. Cứ mỗi ngày là mỗi dở ra một tờ để xem lại chuyện mình phải làm cho khỏi thất hứa.

Nói tóm lại, «Gia-Đình Cẩm-Nang» là một quyển bách khoa tiểu tùng thơ, tom góp nhiều bài thuộc về chánh-trị, văn-chương, khoa-học, Y-học, sử-ký, địa dư, vân vân, giống như Almanach Hachette và Vermot.

Vì muốn phổ thông quyển «Gia-Đình Cẩm-Nang» nên chúng tôi nhứt định xuất bản thật nhiều, bán thật rẻ hoặc cho không mấy người quen.

Mỗi quyển giá 0$80. Ở xa mua phải gởi thêm 0$20 tiền cước.

«Gia-Đình Cẩm-Nang» bắt đầu 24 Décembre phát hành.

Thơ từ hãy gởi cho ông Nguyễn-văn-Bá, Công Luận báo Saigon, hoặc số 55 đường Miche.

Công-văn

Vì lời nghị quan Tổng-thống Toàn-quyền Đông-pháp ngày 31 Octobre 1932.

Định trả lại cho nhà-nước quản-hạt Nam-kỳ, sở đất 1.546 mẫu 50, số biệu 2/B theo tờ họa đồ đính theo lời nghị nầy, và thuộc trong sở đất nhà nước 3.093 mẫu, tọa lạc tại Lê-nguyên, hạt Thudaumot (Nam-kỳ) nguyên đất nầy M. Mariani đã đấu giá được hôm ngày 27 Janvier 1927.

Nay định cho người ấy khẩn tạm phần đất còn lại 1.546 mẫu 50 (sở số 1/B cũng trong tờ họa đồ ấy).

Một đồng bạc mua giấy số giúp học-sanh Việt-Nam du-học bên Pháp

Tương-lai nước nhà hay dở cốt ở hạng thanh-niên và thiếu-niên hiện đương nấu sử xôi kinh, mà nhứt là ở nơi các trò du-học bên Pháp, nên mỗi khi có chuyện ci lợi hại cho học-sanh thì người thức-giả bao giờ cũng lưu tâm chú ý. Nay có cuộc xổ số thâu huê lợi giúp Hội-quán của học-sanh Việt Nam ta tại kinh thành Paris, chắc đồng-bào ở nước nhà sẽ hoan nghinh đặc biệt.

Đồng tiền khôn, đồng tiền dại, tưởng trong lúc kinh-tế khuẩn-bách như bây giờ ai ai cũng phải suy cùng nghĩ cạn trước khi trong túi xuất ra: đồng tiền cờ-bạc, rượu chè hút xách, trai gái, xuất ra càng nhiều lần càng thêm hư thân mất nết; đồng tiền dùng làm việc nghĩa chẳng mất mát đi đâu, mỗi lần nhớ lại có xuất ra như vậy thì được vui vẻ trong lòng như người trồng cây mỏ buổi sớm mai ra vườn xem chừng cây đã trổ bông đơm trái hay chưa. Ấy vậy xuất ra một đồng bạc mua một tấm giấy số giúp học-sanh Việt-Nam du học bên Pháp dầu số của mình không trúng đi nữa, cũng chẳng ăn bán gì, cũng chẳng hạn tiếc, bởi vì đồng bạc của mình người ta dùng mua một viên hòn gạch xây dựng nền «tương lai» nước nhà. Còn như Thần-tài nhà mình ủng hộ may trúng số độc-đắc hai muôn đồng thì được tiền nghĩa hậu lợi.

Số nầy bán khắp Đông-pháp, chỗ nào cũng có. Cả thảy cho trúng 137 số, tổng cộng 90.000$

Những số trúng

1 số trúng	20.000$ —	20.000$
2 số trúng	10.000, —	20.000,
4 số trúng	5.000, —	20.000,
10 số trúng	1.000, —	10.000,
20 số trúng	500, —	10.000,
100 số trúng	100	10.000
137 số trúng		90.000$

Nhứt định xổ hôm 23 Janvier 1933

Mua mau mau kẻo hết.

Mới xuất bản:

L'Emploi des modes et des temps des verbes en français

par NGUYỄN-NGỌC-ẤN

(1er vol. — Tous les temps de l'indicatif et du conditionnel)

Sách được 180 trương lớn, viết rất kỹ lưỡng, đã bỏ vào hết 10 năm công phu để giúp các bạn có chí trong sự học văn Pháp cho được dung dẫn.

Sách viết toàn bằng chữ tây, từ lớp nhứt lên đúng đặng. ĐỦ HƠN CÁC SÁCH KHÁC

Có trữ bán tại nhà in UNION *và nhà in* NGUYỄN-KHẮC *100 Rue La Grandière Saigon*

Giá mỗi cuốn 1$20

Định bán rốc trong một tháng

Nên mách giùm cho bà con biết với:

1° Hột xoàn bớt hơn nửa giá vốn.

2° Bijoux Fix cũng bớt.

Có một mình tiệm ông Hội đồng François SU bán rẻ quá lẽ vì nhứt định trong một tháng phải bán cho hết rốc đặng dẹp tiệm nên mau mau kẻo hết!!

DI CHÚA

không bằng mua giấy số, đi chùa là việc tư-mình, mua giấy số giúp người hoạn nạn.

Người được vua giúp, ta may trúng bạc muôn.

Hởi lòng từ thiện!

Hãy mua giấy số đi!

Cuộc xổ số Tương-Tế

Xổ ngày 25 Décembre 1932

RƯỢU PIPPERMINT

ĐÒI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu nầy uống mát khan tiếng và tiêu. Làm bằng đường tin anh.

BÀ CHÚA NHỮNG CRÈMES BẠT-HÀ.

Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mẻ lắm. Hãng cất ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

Bịnh sang độc và đường tiểu-tiện của đờn-ông

Là một quyển sách rất có ích để cứu bịnh cứu khổ cho phần đông các bạn thiếu-niên.

Ông Lương v Trương văn Quế rất dày công soạn ra một cách kỹ lưỡng tinh-tường.

Giá mỗi quyển 0$90. — Ở xa gởi luôn 1$00.

(Có để bán tại NHÀ IN UNION NGUYỄN-VĂN-CỦA, 57 rue Lucien Mossard Saigon.

Công hiệu thần tốc của thuốc PILULES PINK ngấm sâu vào tới các cơ thể trong mình. Thuốc nhuận được cả máu, thêm thấy đỡ, trẻ hơn để các cơ thể khỏi bần mỏi mệt. Công hiệu thần tốc ấy do bởi thuốc PILULES PINK thêm cho máu cái chất cần dùng cho sự vận chuyển của các cơ thể ấy; máu có nhờ vậy máu đỏ, máu để đi nuôi các cơ thể. Bởi vậy công hiệu chất của PILULES PINK là bổ sinh ra nhiều máu và làm cho các gân tay được dẻo dang mau lớt và lại cho các cơ quan chạy điều.

Thuốc PILULES PINK là một thứ thuốc tốt nhứt để chữa những bệnh thiếu máu, phiền muộn, bệnh nhọc mệt, bệnh tê thấp, lở, bệnh trở về già, bệnh đau dạ dày, nhức đầu, mỏi gân, kinh nguyệt bất điều.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hãng bào chế tây.

10.000 cái đồng hồ trái quít, kiểu «ROSKOPF» để cho không những quí khách nào mua một chai rượu Cô-nhắc *PRUNIER*

Thiệt giá bán....... 2$00 (tặng cho không)

Thiệt giá bán....... 3$50

Dây chuyền đồng hồ hiệu FIXOR .... 2$00

Bán tại hãng: R. CHOMPENNE, place du Théâtre, Saigon.

(Kế bên hãng MENESTFEL)

Enseignement Primaire, Primaire Supérieur et Secondaire

LYCŒUM LIBRE HỒNG-BÀNG

68, 70, Rue Jules Ferry et 39, Rue Lamblot -:- HANOI

Là Trường tư to nhứt (ở Đông-Pháp chỉ mới có Trường nầy được phép mở đến ban Tú-tài) có đủ các lớp: từ lớp Đồng-ấu (Cours Enfantin, đến ban Tú tài (Cours du Baccalauréat) có lớp riêng cho nữ học-sanh, có thêm lớp tối chuyên dạy pháp-văn, toán pháp, triết học, có lẽ nhà đại thi sĩ Nguyễn khắc Hiếu cũng đến dạy hán văn và quốc văn buổi tối. Có chỗ cho học sanh ăn ở trong trường, tiền ăn học không tính đắt. Có phòng thí nghiệm, có thơ viện xem sách, có sân chơi um tùm cây rối rộng non một vạn thước vuông. Kỷ luật rất nghiêm nhặt. Giáo sư (Tây Nam) Tú-tài, Cử-nhân, Kỹ-sư hết lòng giúp việc.

Quản-đốc: ông Leuret le Ferron, Cử nhân khoa văn chương triết học, nguyên chánh sở Cứu tế Toàn quyền Đông-pháp, đã diễn thuyết hơn 100 lần các tỉnh trong Nam ngoài Bắc đã đào luyện cho bọn thiếu niên bên Pháp trong khoảng 30 năm trời nay lại để hết tâm lực rèn cặp cho bọn thiếu niên Annam cho chóng được thành tài.

Ngày nay đã có một trường qui mô kỷ luật như thế tưởng học sanh phụ huynh học-sanh không phải lo phiền về sự giáo dục nữa.

Ngay khai trường đến 1° Septembre xong vì người xin học đông quá và chữa sửa nhà trường chưa xong, nên mới có các lớp về sơ đẳng (cycle primaire) và về ban Tú tài (cycle secondaire) bắt đầu học còn các lớp Cao-đẳng tiểu-học (cycle primaire supérieur) bắt đầu khai giảng ngày 5 Septembre.

N B — Ai ở xa hay không thì được vào trường nhà nước chậm ít ngày cũng nhận.

Anh-em ở Vinhlong hãy coi chừng bọn ăn-cắp xe máy

Hôm ngày 1er Décembre nầy tôi có đến tại nhà dây thép ở nơi tỉnh thành mà gởi một món đồ. Trong lúc đó chừng 3 giờ rưỡi hoặc 4 giờ, có một tên lạ mặt, thấp người, đầu hớt brosse-carrée, nước da hơi đen, dòm chừng tôi và vẫn theo một bên tôi. Tên đó cũng vô nhà dây-thép giả ý mua cò hoặc mandat. Thiệt ra thì không có mua hoặc gởi chi hết. Kế một lát thì người đó đi đâu mất. Tôi liền phát sanh nghi, lật đật ra coi chừng xe máy của tôi thì nó cũng biến đâu rồi.

Vậy tôi xin anh-em ở Vinhlong hãy coi chừng bọn ăn-cắp xe máy mới nổi lên trong một tháng nay, và xin anh-em bề ai bắt được người ăn-cắp xe hiệu Bécé Sport de Luxe n° 44 080, sơn màu xanh Alcyon, còn mới, đem lại cho tôi hoặc thấy người nào cỡi xe-máy nói trên đây, làm ơn cho tôi hay, hay là chỉ lính bắt được thì sẽ trọng thưởng, đặng trừ giùm bớt bọn ăn-cắp xe-máy ở Vinhlong.

TRẦN-VĂN-HAI dit TÀI.

Secrétaire au Syndicat Agricole Vinhlong.

Khăn đen Suối-đờn
HẠ GIÁ

Tôi còn đương làm những kiểu khăn đã riêng tùy theo ý mỗi ông; xin viết thơ rồi rõ mấy lớp và lấy ni tôi sẽ làm y theo gởi lại, cách lãnh hóa giao ngân, sở phí tôi chịu. Quí ông ở gần đây xin mời đến nhà trước xem mẫu đờn sau dễ bề lựa khăn cho vừa ý.

Saigon Nguyễn-đức-Nhuận có trữ bán, và Au Meilleur prix tại gare Dakao có bán khăn nầy, Vân-phú - Triết Phước - hiệp Long-thành cũng có.

Lương thượng phớt........	2$70
Nhiều gò Long-vân nhung	2 20
Thứ thường ngoài chợ.	1,10

Nguyễn văn-Búp

Kế nghiệp Suối đờn

par Lai-thiêu gare, Binh-nhâm

MUỐN BÁN

Ba trăm đồng một cái xe trong hai cái muốn bán: 1° Limousine Berliet, đạp chạy, máy và bình mới, ít hao essence. 2° hay là cái xe Camionnette chở được 18 hành khách, hiệu Citroën.

Do 301 đường Paul Blanchy SAIGON

Thời đại kinh-tế nầy chúng ta phải giúp nhau

Con người ở đời việc chi có khó mới biết lo, có khổ mới biết thương nhau, trong lúc làm ăn thạnh vượng thì người mình mua vật chi hoặc ăn, hoặc dùng thì cứ việc mua không tưởng đến vật ấy ai làm ra và ai bán (ấy là một sự làm cho giảm sức mạnh của đồng bào mình).

Từ khi kinh-tế khó khăn đến bây giờ nhiều người mới biết thương đồng - bào mình, phải chịu cảnh khổ từ mấy năm nay, nên có vật chi của người mình làm ra, thì người mình có lòng tìm kiếm mà mua, đó của người mình làm mà dùng giúp đỡ với nhau (thật là đáng khen đáng phục đó) lại còn có nhiều người con cổ-đông thêm cho người anh-em ba con mình mua là khác.

Được vậy, thì mỗi người mình có lòng bảo hiệp vua giúp nhau, thì có lo chi Annam mình không mau tấn bộ.

Xin đồng bào nhớ giùm câu nầy:

Người NAM-VIỆT dùng savon VIỆT-NAM»

Ai muốn?....

Có một người đờn bà có con học tại trường Bổn quốc; hiện giờ bà có lãnh nuôi ba vị học-sanh cùng học tại trường Bổn-quốc về ăn ở tại nhà bà. Bà hết lòng chăm nom lo lắng việc ở ăn rất tử tế lắm.

Vậy những nhà nào ở xa, có con lưu học tại trường Bổn quốc đây, muốn cho được có nơi ở ăn tử-tế, khỏi lo ngại đến chi, thì nên tìm đến nhà bà mà gởi gắm. Bà sẵn lòng chiều cố.

Nhà bà ở tại đường Pierre Flandin số 27 — Saigon

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

Ngày 3 Décembre 1932.

	3-12	2-12
Nhà-nước..........	10F 00	10F 00
Ngân-hàng Đông-pháp ...	9 92	9 92
Banque Franco-Chinoise..	9 92	9 92
Financ. Fse et C..	9 92	9 92
Hong-kong Shanghai.......	9 92	9 92
Chartered-Bank	9 92	9 92
Sté Annamite de Crédit ..	9 92	9 92

MỄ CỐC

Giá cho đến nhà-máy Cholon, bao tập luôn giá lúa 68 kilos

Paddy pour riz de choix.. ..	1 75 à 1 80
Paddy pour riz numéro 1	1 65 à 1 70
— n. 2,40 %. Japon	1 55 à 1 60
— n° 2,50/55 %. Java	1 45 à 1 50
Paddy alimentaire.	1 42 à 1 47

Quí vị!

Muốn mướn vẽ hình thiệt tốt đặng làm lời rao cho có hiệu-quả:

Muốn vẽ hình đặng in trong sách, hình vẽ theo yết-thị, lời rao buôn bán.

Các thứ tranh họa mĩ-thuật thiệt khéo vẽ bằng phấn hoặc bằng dầu, vân vân...

Xin mời đến thương nghị tại

Imprimerie de l'Union

NGUYỄN-VĂN-CỦA

57 rue L. Mossard SAIGON

KIỂM-LÂM
hạt
BIENHOA

NAM-KỲ THUỘC-ĐỊA LANGSA

KIỂM-LÂM SỞ

Năm 1933

LỜI RAO

Đấu giá, bằng cách làm đơn bỏ vào bao thơ dán lại, đặng bán những rừng cũi tọa lạc tại tỉnh Bienhoa

Cho thiên hạ đặng hay rằng, mỗi buổi, 8 giờ ban mai, Tòa-Bố Biênhoa sẽ thâu đơn cho đến ngày mồng 6 tháng giêng Langsa, năm 1933, thông định à u bằng cách bỏ vào bao thơ dán lại, về việc Nhà-nước bán cây cũi trong năm 1933, tại tỉnh Biênhoa kể ra sau đây :

Phòng việc đấu giá sẽ lập ra do Quan thay mặt cho Quan Tuông-đốc Nam-kỳ làm Chánh Hội-trưởng, Quan thay mặt cho Quan Chánh-Sở Kiểm-Lâm Nam-kỳ và Quan thay mặt cho Quan Kho-bạc Nam-kỳ, làm thuộc viên.

Thơ từ về việc đấu giá sẽ xét coi nội trong ngày ấy lối 8 giờ ban mai.

Đơn xin đấu giá thì không được dưới một phần trăm của giá định về mỗi Cúp. Những số lẻ phần trăm không kể.

Những cúp số bán kê ra dưới đây:

KHOẢN, THỨ	SỐ THUỘC VỀ			ĐẠT THÀNH PHÒNG ƯỚC	Cũi đốn được định chừng (thước cũi)	Rẻ giá bán mỗi (thước cũi)	Tiền thế chừng tạm (hạ)	Tiền thế chừng thiệt tho (quan)	CỘT HỚ
	Rừng cấm	Lô thứ	Cúp số						
				h. a. c.	st.	$	$	f	
1	8	I	16	16.00.00	1.280	0.29	30	300	Hễ mấy những cây mà nhà-nước cho phép đốn thì phải trả tiền thuế, định theo lời nghị hạn hành, lúc đo cây.
2	8	III	16	12.90.50	1.170	0.29	20	200	
3	8	III	11	34.22.00	2.600	0.29	50	500	
4	8	IV	2	26.63.75	2.300	0.29	40	400	
5	8	V	6	52.45.74	2.500	0.29	50	500	
6	8	VI	8	31.63.50	1.500	0.29	30	300	
7	8	XI	9	45.33.00	3.200	0.29	60	600	
8	227	III	8	19.20.00	2.000	0.29	30	300	
9	227	IV	8	16.09.63	2.200	0.29	40	400	
10	227	V	8	13.60.00	1.400	0.29	30	300	
11	227	VI	8	11.69.60	1.300	0.29	20	200	
12	241	I	1	22.37.20	2.200	0.29	40	400	
13	241	II	11	23.48.65	2.300	0.29	40	400	
14	259	I	15	7.87.25	700	0.29	20	200	
15	259	II	15	7.18.90	700	0.29	20	200	
16	327	I	15	12.49.35	1.400	0.29	30	300	
17	327	II	15	12.67.80	1.400	0.29	30	300	
18	327	III	15	13.69.65	1.300	0.29	30	300	
19	327	IV	15	12.99.95	1.300	0.29	30	300	
20	371	I	12	18.40.44	1.800	0.29	30	300	
21	371	II	12	21.60.00	2.100	0.29	40	400	
22	371	III	12	21.00.00	2.100	0.29	40	400	
23	409	I	11	49.23.17	4.900	0.29	80	800	

Người nào muốn đấu giá một Cúp hay là nhiều Cúp, thì phải làm đơn có dán con niêm gởi cho quan Chánh Hội-Trưởng phòng đấu giá. Đơn ấy phải ghiệm theo một tờ kiết nhận rằng người ấy đủ sức đấu giá, của quan Tham-biện sở tại của mình chứng cho.

Còn tiền thế chừng tạm đã định theo trong tờ yết thị này, thì phải nạp trước ngày đấu giá. Người nào được phép dự vào cuộc đấu giá là khi vào, trước khi khai hội, người ấy trình cái biên lai chứng rằng mình đã nạp tiền thế chừng tạm ấy rồi.

Những điều lệ riêng và những khoản chỉ giải rành rẽ về việc khai phá rừng cấm đã có biên vào trong cuốn điều lệ buộc người đấu giá, do theo nghị định ngày 21 tháng ba Langsa, năm 1930, để tại phòng 5 đinh Hiệp-Lý Nam-kỳ Soái-phủ tại Tòa-Bố tỉnh Biênhoa và nơi sở Kiểm-Lâm Chánh ở Saigon cho những ai muốn coi thì coi.

Mỗi cái đơn xin đấu giá bỏ vào bao thơ dán lại, thì phải ngoài không được đề chi cả, chỉ phải biên giờ, ngày và chỗ đấu giá, lại viết thêm cho chắc chắn Cúp số mấy hay là khoản số mấy đã định theo trong lời rao nầy.

Cái *bao thơ thứ nhứt* ấy phải bỏ vào trong một cái *bao thơ thứ nhì*, ngoài bao thứ nhì thì chỉ đề bao gởi cho quan Chánh-Hội-Trưởng phòng đấu giá mà thôi.

Nếu ai muốn đấu giá nhiều Cúp thì phải làm riêng mỗi Cúp một cái đơn.

Thơ ấy dán lại, được phép đem đến đưa cho quan Chánh-Hội-Trưởng phòng đấu giá và xin *biên lai*, hay là gởi tại nhà giây Thép *theo cách gởi thơ lấy biên lai*; những thơ ấy phải đến tại phòng việc Tòa-Bố Biênhoa nội ngày mồng 5 tháng giêng Langsa năm 1933 là trễ hơn hết.

Saigon, ngày 15 tháng 11 Langsa năm 1932
QUAN CHÁNH SỞ KIỂM-LÂM NAM-KỲ
Ký tên : BOUCAUD

(*MODÈLE DE SOUMISSION*) *Kiểu đơn xin đấu giá.*

(*Ecrite en français sur papier timbré, sous double enveloppe*)

(*Viết chữ Langsa Đơn phải gán con niêm, bỏ vào 2 bao thơ như đã nói trên đây*).

Je soussigné (nom et prénoms) . . . . . profession. . . . . de nationalité. . . . . en résidence au village de. . . . . Canton de . . . . . Province de. . . . . carte d'impôt n°. . . . . m'oblige et m'engage par la présente soumission à exploiter la coupe n°. . . . . série n° . . . . . Réserve n° . . . . . afférente à l'exercice 1933, en me conformant aux clauses du Cahier des Charges joint à l'arrêté du 21 Mars 1930 et aux clauses et conditions particulières de la vente dont je déclare avoir pris connaissance.

J'offre de payer comme prix d'achat la somme de. . . . . (en chiffres et en toutes lettres)
par stère de bois de feu et m'engage en outre à verser le cautionnement définitif.

A . . . . . le. . . . . .
(Signature).

BANQUE DE L'INDOCHINE

PRIVILÉGIÉE FONDÉE EN 1875

Capital versé 120.000.000 Francs
Réserves au 31-12-30 116.568.464 Frs.

SIÈGE SOCIAL
96, Bd Haussmann
PARIS

Adresse Télégraphique : INDOCHINE

SUCCURSALES & AGENCES

CHINE	INDOCHINE	AUTRES SIÈGES
ANTON	SAIGON	BANGKOK
FORT-BAYARD	BATTAMBANG	
HANKÉOU	CANTHO	DJIBOUTI
HONGKONG	HAIPHONG	
	HANOI	NOUMÉA
MONGTZÉ	THANH-HOA	
PÉKIN	HUÉ	PAPEETE
	NAMDINH	
SHANGHAI	PNOMPENH	PONDICHÉRY
TIENTSIN	QUINHON	
	TOURANE	
YUNNANFOU	VINH	SINGAPORE

Correspondants dans le monde entier
Toutes Opérations de Banque
SUCCURSALE DE SAIGON — QUAI DE BELGIQUE
Location de Coffres Forts

NGẬM MỘT HƯỜN

VALDA

trong miệng

Thì khỏi đau cổ, giọng khan, cổ khô, nóng lạnh sổ mũi, và lại không ho

Có nghẹt mũi, ho nhiều mà ngậm được thuốc ấy thì cũng hết liền

ẤY LÀ

một thứ thuốc thần hiệu lắm

DỄ MÀ TRỊ

các chứng bịnh ho lao và tức ngực

THUỐC HƯỜN

VALDA

có bán cùng trong các tiệm thuốc

Có mua thì nhớ coi trên nắp hộp có hiệu chữ

VALDA

MỚI THIỆT PHẢI

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

Đại-Dược-Phòng

Mông thưởng Đại-Nam Ngũ-đẳng Long bội-tinh

Bổn dược-phòng từ ngày lập ra tại Cholon, đường Quảng Đông, nền bài 58, sau lại dời về số 47 cũng ở đường Quảng Đông, từ ấy nhẫn nay đã ba mươi mấy năm trời, lại cũng nhờ có ông nội của Bổn-dược-phòng Chủ-nhân là ông Y học sĩ Vi-Tế-Sanh đã hết lòng nghiên cứu mà chế luyện ra các thứ thuốc rất nên tinh khiết, rất thích hạp thời nghi; người lại dùng những hương phẩm dược liệu trong hai mươi mốt tỉnh ở bên Trung-quốc mà chế ra các thứ thuốc, cao, đơn, hườn, tán, đem qua Nam-Việt, để cho hải nội chư quân-tử chọn lựa mua lấy mà dùng.

Người lại còn gia công gắng sức hiệp trí với các đấng Danh-y mà nghiên cứu các tánh dược, rồi nhơn theo phong thổ bên Nam nầy, bốn mùa tám tiết, hàng thứ thể nào tùy nghi mà chế luyện ra cho hạp theo phong thổ xứ nầy; bởi nhờ có dày công như vậy, cho nên những thuốc của Bổn dược-phòng mà bán ra, thì thứ nào cũng tốt, thứ nào cũng hay, bá phát bá trúng, lũ thí lũ nghiệm, công chúng rất hoan nghinh.

Bởi Bổn-dược-phòng Chủ-nhơn đi dày công khó nhọc với nhân-quần xã-hội bên cõi Á-đông nầy, chế ra được nhiều thứ thuốc hay, để mà cứu thế tế nhân như vậy, cho nên trong (Khải-Định) tái mẹ... là ... Tiên đế Nam-triều giá lâm Saigon, Ngài đã ân tứ cha ông Lương-y Vi-Tế-Sanh của Bổn-dược-phòng như điện Kim-Tiền.

Qua năm 1923, Bổn-dược-phòng lại được Kim-biên Quốc-vương ân thưởng médaillon Moni-Saraphon; đến năm 1929, lại được Kim biên Quốc-vương thưởng thêm một cái médaille bằng vàng nữa.

Mới đây Bổn-dược-phòng Chủ-nhân là ông Vi-Khai, tự Thiều Ba, có công bào chế và chọn lựa các thứ thuốc nay và tinh khiết kỹ lưỡng, gởi qua đấu xảo, quốc tế tại thành Paris, đã được Chánh-phủ ban khen và đại cử với Nam-triều, cho nên Đức Kim-Thượng lại ân thưởng cho ông Vi Khai một Ảm Đại-Nam Ngũ đẳng Long bội-tinh mà Bổn-dược-phòng đã in cái bằng cấp trên đây cho liệt vị thân chủ lãm thức.

Ấy là một điều rất vẻ vang rất vinh hạnh cho Bổn-dược-phòng, nên Bổn-dược-phòng đồng nhân chúng tôi phải tạm kính dôi lời ngỏ cùng liệt vị thân chủ yêu quí của Bổn dược-phòng hay, hầu có chia vui với chúng tôi và mừng giùm cho Bổn-dược-phòng Chủ-nhân là Vi thiều-Bá Tiên sanh ngày thêm rạng vẻ.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG ĐẠI-DƯỢC PHÒNG.
Đồng-nhân cẩn khải

AGENCE IMMOBILIÈRE DE L'INDOCHINE

211-213 Rue Catinat et Angle Rue d'Espagne

-:- SAIGON -:-

Téléphone : 698

CODE LUGAGNE INTERNATIONAL

A. I. D. L. I.

MUA BÁN. — Nhà cửa, vườn tược, ruộng nương, đất cát, nhà vườn, phố, hàng buôn. — Cho mướn nhà vườn, nhà ở phố, giá đủ hạng tại Saigon, Dalat, Cap Saint Jacques v. v. — Cho vay cách giản tiện có thế chưn. — Lãnh cai quản huê lợi. — Lãnh cai quản nhà cửa. — Lãnh cai quản vườn tược. — Lãnh kiểm soát vườn tược. — Đổi chác và giao thông

Xin hãy do nơi Quản-lý

NÊN XEM BÁO

Sport Indochine

Báo **Sports - Indochine** mỗi tuần xuất bản ngày thứ sáu.

Có lợi bàn rất kỹ trong mọi độ đua. Vì có **M. Oudot**, chủ-trương tờ báo nầy là nhà rất thạo trong cuộc đua ngựa.

Ngoài chuyện đua ngựa, tuần báo nầy còn có nói chuyện đá banh, đánh tơ-nít, đấu võ, lội đua và đua xe máy.

Bán lẻ mỗi số...... **0$20**
Sáu tháng: từ 11 Nov. 1932 tới 11 Mai 1933 .. **5 . 00**
Một năm: từ 11 Nov 1932 tới 11 Nov. 1933 . **9 . 50**

Báo **CHỚP - BÓNG** là một tập báo mỹ-thuật nhứt các báo xuất-bản bằng tiếng Annam, chuyên nói về hát bóng, kịch-trường, và thể-thao.

Giá bán thật rẻ, có **5$00** một năm. Thơ, mandats gởi cho:

M. ĐẶNG-TRỌNG-DUYỆT,
Directeur du Chớp Bóng.
28, Bd Henri d'Orléans
-:- HANOI -:-

CỨ GIỮ GÌN THẬN-KINH THÌ LẠI MẠNH NHƯ XƯA

Hễ ai đau thận nên mua ngay một hộp THUỐC VIÊN FOSTER, bịnh sẽ khỏi ngay lại về làm việc dễ dàng. Và nếu ai nhức đầu, chóng mặt, mất ngủ và đau nhức khó chịu, chỉ có THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi thôi. Thuốc ấy đã chữa danh rất công hiệu cho các bịnh sau nầy

Đau lưng	Nước tiểu đục	Có cặn trong bàng quang
Bịnh thấp	Sưng bàng quang	
Đau gang	Quá lợi tiểu	Huyết xấu sinh
thắt lưng	Sưng mắt-cá chơn.	nước tiểu vẩn

Mỗi Hộp 3$50 **PILULES FOSTER** Hai Hộp 14$85

CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

Bán tại các hàng bào chế tây và gởi mua tại nhà H. BINAC, Pharm., số 25 Phố Ferdinand, PARIS

Vừa khéo vừa kỹ

Đã lâu, chúng tôi vẫn chuyên về đường thiệt-nghiệp, lãnh làm nhà-cửa và đình miếu, ấy là cái sở-trường. Bất-luận muốn làm bằng cây chi, chúng tôi cũng sẵn có. Làm hoàn-thành rồi đem tới dựng. Lại cũng có đóng bàn tủ nhiều kiểu khéo đẹp và kỹ-lưỡng, ai dùng cũng được vừa ý và khen ngợi. Nhứt là đóng toàn bằng cây danh-mộc.

Vậy mong đồng-bào xa gần đều một lòng chiếu-cố, chúng tôi lấy làm hân-hạnh và cảm-tạ lắm.

Nay kính cáo
Nguyễn-văn-Vĩnh dit Dưỡng
tại gare xe-lửa Lái-thiêu,

DẦU "CRÉSYL" THIỆT

và sự hiệu nghiệm chắc chắn đã thử theo cách bác học, có một mình dầu ...

CRESYL-JEYES

ĐỂ TẨY TRỪ BỊNH ÔN — LÀM HẾT HƠI ĐỘC HẠI — HẾT MÙI HÔI HÁM

PHÒNG NGỪA BỊNH ÔN bịnh nóng lạnh, những là bịnh giác trắc, thiên-thời, tả-thần, ôn dịch thú vật

THIỆT HỮU ÍCH trong xứ thuộc địa, để dùng mà rửa rây nhà cửa, khử độc địa, để rây trong đồng hai, đất bùn lầy cho khỏi độc ...

KHÔNG CÓ CHI LINH NGHIỆM BẰNG ...

Có một mình thứ dầu "CRÉSYL-JEYES" ... HÃY CÔNG CỐI DÙNG ... hiệu "CRÉSYL-JEYES"

MUỐN TRỪ CÁC BỊNH RÉT CÓ CỮ

THỨ RÉT VÒ DA

THÌ HÃY UỐNG THUỐC

QUINOFORME

bằng hườn, viên tròn hay là viên giẹp. Một thứ thuốc chế bằng hóa-vật để dùng trong các thuộc-địa Langes.

Có trữ CÁC NHÀ BÀO TẾ-SƯ
Y-viện La Croix
91-81, Rue Philippe de Girand, — PARIS

ĐOẢN-THIÊN TIỂU-THUYẾT

Tra án rất minh

(Tiếp theo)

Quan Ngự-Sử hỏi: « Nếu ngươi nói không thấy mặt Tiểu-thơ, vậy chớ hoa tai với kim-xoa của ai cho ngươi đó » ?

Lỗ-học-Tăng nói: « Tiểu-thơ đứng phía trong bức sáo nói với ra mà trách tôi sao có đến trễ nên phải hư việc, đừng nói chi việc hôn-nhơn, tài-vật cũng không giúp được nữa, chỉ còn có một đôi bông-tai với chiếc kim-xoa để làm kỷ-niệm mà thôi. Lúc bấy giờ, tôi cũng tưởng là Tiểu-thơ có ý thối hôn, nên cứ than phiền với nhạc-mẫu tôi; chẳng dè là Tiểu-thơ vùng khóc lóc rồi tự ải mà chết đi. Việc của tôi chỉ có bấy nhiêu, chớ còn nói tương hội ở nơi sau vườn rồi cưỡng bức gian dâm thì thiệt là tôi không biết ».

Quan Ngự-Sử nghe rồi làm thinh suy nghĩ một hồi, rồi nói thầm rằng: « A-Tú phiền trách rồi lại than khóc như vầy thì chắc có đứa gian nó mạo nhận mà đoạt hết tài-vật lại gạt mà lấy nàng luôn, nên nàng mới xấu hổ và tức mình mà thác đây chớ gì ».

Nghĩ như vậy rồi bèn hỏi gạn lại Lỗ-học-Tăng rằng: « Nhà của ngươi ở cách thành chừng bao xa? ngươi được tin của Cố-phu-nhân cho kêu ngươi bao giờ » ?

Lỗ-học-Tăng nói: « Nhà tôi ở cách thành 10 dặm, tôi được tin ấy rồi cách 3 ngày tôi mới đến đó ».

Quan Ngự-Sử liền vỗ án nạt lớn lên rằng: « Ngươi nói cách ba bữa rồi ngươi mới đến nhà họ Cố, ấy là lời nói dối đó; được mọi tin tốt lành như vậy mà dường thì chẳng bao xa, cớ chi mà ngươi để trễ cho tới 3 ngày rồi ngươi mới đến? Có phải là tình ngay mà lý gian hay không » ?

Lỗ-học-Tăng nói: « Ngày ấy tôi mắc ở tại nhà người cô của tôi, khi tôi nghe được tin ấy thì tôi cũng muốn đi liền; ngặt vì áo quần lam lụ quá, nên tôi mới hỏi người biểu-huynh của tôi mà mượn đỡ y-phục của anh. Lúc ấy ảnh cũng chịu cho, nhưng mà, ảnh còn có việc, phải cần dùng y-phục đặng bận mà đi xóm; ảnh hứa để sáng mai ảnh về rồi ảnh sẽ cho tôi mượn. Té ra ảnh đi cho tới 2 bữa mới về, tôi bị chờ y-phục mà trễ ra như vậy ».

Quan Ngự-Sử nghe nói thì hỏi liền rằng: « Người biểu-huynh của ngươi đó, có hiểu được ngươi mượn y-phục mà làm gì chăng » ?

Lỗ-học-Tăng nói: « Anh hiểu rõ lắm, vì tôi đã có nói thiệt với ảnh ».

Quan Ngự-Sử lại hỏi rằng: « Người biểu-huynh của ngươi tên họ là chi, nhà cửa ở đâu » ?

Lỗ-học-Tăng nói: « Tên là Lương-thượng-Tân, nhà ở nơi phía bắc, cách thành chừng mấy dặm ».

Quan Ngự-Sử hỏi xong rồi bãi hầu, dạy ai nấy lui ra, ngày mai sẽ tái thẩm.

Sáng ra bữa sau, nơi trước cửa nhà quan Án-sát Ngự-Sử có treo một tấm bảng, có một câu chữ rằng: « *Bổn-viện vì cảm mạo, không ra khách được, nhứt ưng các việc phải định lại ít ngày rồi sẽ tái thẩm* ».

Đây nói qua việc Lương-thượng-Tân, từ nghe Lỗ-công-Tử đã bị án tử hình, thì trong lòng đã an ổn, chẳng còn lo sợ ngại ngùng chi nữa.

Một ngày kia bợm ta đương đứng trước cửa, bỗng thấy một người khách bán vải, xưng rằng mình là người ở Giang-Tây, phủ Nam-Xương, đến đây mà bán vải, nay nghe tin ở nhà có việc, nên gấp muốn về; ngặt còn mấy trăm cây vải, muốn bán phứt cho hết mà về; nếu có ai chịu mua thì mình sẽ bán rẻ ».

Lương-thượng-Tân bèn bảo cho hắn coi vải, rồi hỏi còn được bao nhiêu?

Người khách ấy nói: « Tôi còn 4 trăm cây, trong vốn nhằm 2 trăm lượng; nếu ai muốn mua, thì tôi đành chịu lỗ mà bớt cho 20 lượng ».

Lương-thượng-Tân nói: « Nếu anh bớt được 40 lượng thì tôi mua hết giùm cho ».

CÒN NỮA

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant : LAM-VAN-NGO.

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN-VĂN
Directeur Propriétaire NGUYỄN-VĂN-THIỆT.
57, Rue Lucien Mossard. — SAIGON

2176
Saigon, le 3 Décembre 1932

Giúp học thêm tiếng Pháp

CUỐN

HỌC LÀM PHÁP VĂN

CỦA ÔNG

TRẦN-VĂN-THẠCH

Cử-nhân Văn-khương

Được công chúng hoan nghênh

ĐÃ BÁN ĐƯỢC 2800 CUỐN TRONG 4 THÁNG

Gởi mua nơi :

Imprimerie-Librairie de l'Union

Saigon

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

HỘI HIỆP BỔN NHẬT DANH PHÁP

Dưới quyền kiểm soát của Chánh-phủ Đông-Pháp

Vốn 1.000.000 lượng (Thượng-Hải)

và 8.000.000 phật lăng đã đóng tất cả

QUẢN-LÝ CUỘC ĐÔNG-PHÁP : SAIGON số 26, đường Chaigneau

Chi nhánh ở tại Hanoi số 11 đường Borgnis Desbordes

Muốn lập vốn

Muốn lập tư bản

Muốn để dành tiền cho con trẻ ăn học

Thì hãy mua vé của hội VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM

— Vé 1.000 đồng —

mỗi tháng góp 8 đồng

— Vé 500 đồng —

mỗi tháng góp 4 đồng

— Vé 250 đồng —

mỗi tháng đóng 2 đồng.

Mỗi tháng đều có cuộc xổ số, nếu số mình ra thì được Hội trả tiền lại nguyên cái vé, lại khỏi góp tiền nữa.

Còn nếu không trúng số, thì mãng hạn giao kèo, Hội trả đủ số bạc lại, và được chia 33, 33% tiền lời của Hội.

Chúng tôi sẽ gởi sách cắt nghĩa rõ các điều-lệ, cho chư vị nào muốn tỏ rõ ý thức mua vé của Hội

NÊN LƯU Ý : Hội cần dùng nhiều người chắc chắn và từ tế động làm quản lý những nơi mà hội chưa có người thay mặt.

Qui vị hãy để ý !!!

Coi sự chắc chắn và hiu bị giấy vấn thuốc

CIGARETTES NATIONALES

Như vậy mà Qui vị không hề gặp điều thuốc nào

bị hư bể hay là nhàn nhiêu

Qui vị xét kỹ !!!

Coi những giấy bao thuốc

CIGARETTES NATIONALES

Không hề khi nào làm cho thuốc bị ẩm

Như vậy nên Qui vị không hút nhằm thuốc mốc

Qui vị nên !!!

Hưởng mùi thơm tho của thuốc

CIGARETTES NATIONALES

Tưởng khi không có mùi thuốc nào mà làm cho

Qui vị vui lòng hơn nữa, vậy

Hãy hút thuốc !!!

CIGARETTES NATIONALES

Là một thứ thuốc rất tốt, đã ngon, thơm tho

mà lại không khô cổ.

MANUFACTURE SAIGONNAISE

DE

CARREAUX & MOSAÏQUES

Maison fondée en 1909

rue d'Arras et Lucien Lacouture

CHODUI — SAIGON

Gạch bông tốt thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-măn đủ thứ màu và các vật dụng đều ở Pháp-quốc lại.

Xin mời qui vị đến xem, kiểu gạch bông mới bày, đẹp lắm.

Giá bán hạ xuống rất nhiều. Xin viết thư hỏi bản giá mới Bổn-hiệu sẽ gởi cho.

Dây thép đề tắc : (*Adresse télégraphique*) MASACAMO — SAIGON

VÔ RA THÔNG THẢ

Lưng ở đường Lucien Lacouture — Chodui.

gần trại binh tập Ô-ma.

A SAIGON : L. SARREAU, Pharmacie Normale, J. MUS

THỨ THUỐC HOÀN BỌC HIỆU

MORRHUOL CHAPOTEAUT

MO-RU'-ON SA BÒ-TÓ

Hay hơn *dầu gan cá* làm cho khỏi uống khỏi nhôm.

Nó là một vị thiên hạ hay dùng trị *ho gió, ho lao, ho tổn.*

Mỗi cái trừ tại đường Vivienne Paris, mỗi bài số 8.

TÌ-VỊ ĐƯỢC LÀNH MẠNH

NHỜ THUỐC BỘT

CỦA ÔNG TÂN-SĨ Y-KHOA

POUDRES DE COCK

Quí ông, qui bà biếng ăn biếng uống, tiêu hóa chậm trễ khó nhọc, nặng bụng hay là ngán tức, sau khi ăn cơm rồi chăng ? Qui ông, qui bà hay ợa chua xót, nhớt đầu chóng mặt, hay ngáp, ngủ gục, khi mới ăn rồi lưỡi đóng trắng, hơi thở hôi tiếng (hôi miệng), sinh bụng không ? Qui ông, qui bà ăn uống không tiêu, bắt hơi đa, buồn mửa, khi thì thao đa khi thì bón không ? Có đau mỏi ác đau bụng, có mỗi mệt nhọc, thở hào hển, ban đêm ức tuổi, chiêm bao ngủ không được chăng ?

Phải nhớ trong trí rằng thuốc bột Poudres de Cock làm cho qui ông, qui bà hết sự đau bụng và các chứng bịnh nó làm cho qui ông qui bà chịu nhọc cả đời, vì thuốc bột *POUDRES DE COCK* làm cho ăn cơm ngon lại, như cũ rất mau. Uống thuốc bột *POUDRES DE COCK* ăn cơm ngon, vật thực nào nó tiêu hóa cũng dễ, ngủ tang lực phủ tim, đầu, óc, gan, thận, phế phổi được thông đong, tinh thần trang kiện mạnh mẽ, vui vẻ. Qui ông, qui bà ai ai ăng đau ti vị, xin thì uống thuốc bột *POUDRES DE COCK* vì nó đề mà trị bình ấy.

Thuốc bột *POUDRES DE COCK* đựng trong hộp thiết đề bán trong các tiệm thuốc tốt và tại chỗ bào chế ở thành *JEUMONT*, Dép Nord.

Feuilleton n° 36 — TRINH-THÁM TIỂU-THUYẾT

GƯƠM XANH MÁU ĐỎ

Dịch-giả : TRẦN-TRỌNG-HẠP.

HỒI THỨ SÁU

Hà-hiệp-nữ cải trang thế tội Mã-thám-tử nả phạm đức công

(Tiếp theo)

Mã-a-Nhị nghe ông Lão kia nói vậy chàng ta chân mày một cái mà nói lẫm thầm rằng: ta tưởng ông Lão biết tin tức hung-thủ người nào, chẳng ngờ ông không biết mốc xì chi hết, nhưng ông có thấy một người vào rừng đầu thoát, không biết chừng hung-thủ tàng ẩn trong rừng, bây giờ ta vào rừng lầm nả thử coi, họa may bắt được hung thủ giải nạp. A-Nhị chủ ý làm vậy. bèn từ tạ ông Lão ra đi. A-Nhị và bọn tùng hành mấy người, bốn bề chạy vào rừng khi đó, một giấy rừng xanh sầm uất, chỉ nghe tiếng vượn hú chim kêu, bọn A-Nhị tìm kiếm khắp nơi, chẳng thấy người nào tàng ẩn trong rừng hết thảy. Mã-a-Nhị đứng chưn đưng lại, cứ thầm nghĩ một mình rằng: Ta thọ chức Trinh-thám bấy lâu, bọn gian-tế không lọt tay ta được, chỉ có vụ án mạng nầy bí-mật lắm, ta thầm thinh hung-thủ không ra, vì lo việc trách nhậm không xong, sợ thất danh dự của ta nhiều lắm. Chi bằng xuất tiền mướn một người làm chứng, cứ nói Tán-Khanh giết Bích-Hà cho xong. A-Nhị nghĩ kế « mãi chứng » sẵn rồi, lẻn dời gót bước ra chỗ đường cái, chàng ghé mắt ngó bên lề đường phía tả thấy một vật gì có bóng sáng ngời, chàng lật đật lượm vật ấy xem tường, té ra cây súng lục của ai bỏ rơi chỗ đó.

Độc-giả còn nhớ lúc Hà-nguyên-Xuân trốn chạy (chàng bắn chết Bích-Hà rồi trốn chạy), chàng liệng cây súng lục của chàng bên đường, cây súng nầy là thứ súng tân thời, chàng mua súng của người-quốc mấy chục lượng bạc, chàng qui bán cây súng hết sức, trong cây súng có khắc tên họ của chàng.

Mã-a-Nhị lượm được cây súng ấy rồi, thấy trong cây súng có ba chữ « Hà nguyên-Xuân » dã rõ, A-Nhị hoan thiên hỉ địa, biết ân mạng Bích-Hà có chứng cớ rồi bỏi cây súng bỏ rơi chỗ nầy, biết Bích-Hà bị bắn chết về cây súng ấy, vũ trong cây súng khắc tên họ của người có súng biết Hà-nguyên-Xuân là hung-thủ chẳng lầm. A-Nhị lật đật lận cây súng vào mình chạy về Huyện-nha báo cáo. Huyện-quan lấy chứng cớ cây súng ấy, ông biết Hà-nguyên-Xuân là hung thủ sát nhơn, ông cầm cây súng lại tay, cứ gặc đầu cười hả hả mà nói: Phải rồi..... phải rồi..... Tán-Khanh và Nguyên-Xuân cũng một họ « Hà » chớ không phải người khác họ. lúc Bích-Hà gần chết có trối lại, nàng chỉ nói họ Hà chớ không nói tên, Hà-tấn-Khanh bị cáo về án mạng Bích-Hà, vì Huỳnh-tâm-Nông lấy cớ Bích-Hà trối lại, nay A-Nhị lượm được cây súng của Nguyên-Xuân có khắc chữ (khắc tên họ Nguyên-Xuân) mới biết Nguyên-Xuân bắn chết Bích-Hà, bằng không thì Hà-tấn Khanh mang tội hàm oan, chẳng ai biết Hà-nguyên-Xuân là hung-thủ. Nhưng mà ta có lòng nghi ngại một chút không biết Nguyên-Xuân đối với Bích Hà có sự quan hệ gì chăng, ta phải tra vấn chỗ đó cho tường, rồi sẽ luận tội kết án.

Huyện-quan nói rồi truyền lịnh, khiến Công-sai đòi người tiên cáo là Huỳnh-tâm-Nông tới hầu, đoạn Tâm-Nông bái yết tại Công-đường, Huyện-quan kêu Tâm-Nông hỏi : Huỳnh-tiên-sanh, lúc Linh-ái của Tiên-sanh còn sống, có quen biết Hà-nguyên-Xuân chăng ?

Huỳnh-tâm-Nông đáp: Thưa ngài, con gái tôi đối với Hà-nguyên Xuân, chẳng phải người xa lạ, bởi con tôi kết bạn với em gái (Hà-thanh Nương) của Nguyên-Xuân thân thiết, nó lai vãng nhà Nguyên-Xuân, nhiều lần, từ ngày Nguyên-Xuân cậy Hà-tấn-Khanh làm mai dong, để cưới con gái tôi làm vợ, tôi đo hỏi ý từ con tôi cho biết, thì nó không hằng lòng kết nghĩa với Nguyên-Xuân.

(Mai tiếp).

THUỐC NHỨC ĐẦU
ASPIRINE
DES
USINES DU RHONE

CHỮA KHỎI :

NHỨC ĐẦU

BỆNH CẢM

BỆNH GHÍP

CÁC CHỨNG ĐẦU NHỨC

Thuốc nào tự nhận là công hiệu hơn cũng chớ tin

NHƯNG HÃY TÊN HIỆU

" USINES DU RHONE "

mới chắc là dược thuốc bảo chế tinh tế và công hiệu

Các cô có em !

HÃY CHO CÁC EM NHỎ CỦA QUÍ CÔ ĂN SỮA PẶT CÓ ĐƯỜNG

NESTLE

Hiệu

con chim

là một thứ vật thực rất lành, rất bổ và dễ tiêu hóa

Hãng NESTLE số 88 đường Mac Mahon có sách dạy nuôi dưỡng con nít bằng chữ Quốc-ngữ của Bác sĩ Vidal — Quí Bà quí Cô muốn dùng xin hỏi tại hãng sẽ gởi tặng.

VIN

TONIQUE & BI-NUTRITIF

Du Docteur **RIF**

Vệ-sanh TỬU của Lương-y RIF chế ra

Thứ thuốc rượu nầy là mi đai bổ gân cốt cùng à trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí lực suy giảm ôi thầy ngày xuân đã thân mỏi, hễ uống rượu nầy vô, thì ắt đặng cứ lần thành đồng, mặt mày tươi tốt coi như trẻ, lại mạng hơn xưa

Còn con nít liệt nhược, đàn bà mất máu, có huyết bạch, có chửa, nhưng kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẻ lắm bởi, da mặt đỏ sáng, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây đường Marins số 190-192, Cholon.

Dépôt Pharmacie Franco-Chinois 190-192, Rue des Marins, Cholon.

Y-KHOA TẤN-SĨ

TRẦN-VĂN-ĐỐC

Chuyên trị bịnh con nít

91, Đường Verdun. — SAIGON

GIỜ COI MẠCH : Sớm mai : Từ 9 giờ tới 11 giờ ; Buổi chiều : Từ 3 giờ tới 5 giờ

Cũng có đi chữa bịnh tại nhà nếu thân-chủ nào có đến rước.

TIÊU ĐỘC — PHÁT HÃN

THỬ TIẾT BỊNH NGỪA — HẮC LÁO TIT ĐỘ V. V.

TA LOC

Máu ta bằng thuốc

SAN-SỜ-PA-RAY

PA-RI-DI-EN-NỜ

(*Salsepareille Parisienne*)

Thứ chuyên-môn rất sáng-hiệu để chữa bệnh ngoài da

Bán tại khắp các hãng bào-chế tây

THANH LƯƠNG

Hãng buôn tại số nhà 8, rue Vivienne PARIS

Tự học nói tiếng Pháp một mình

NHỮNG AI... Học tiếng Pháp đã R. Biết tiếng Pháp cũng R.

Mà lại thích nói được tiếng Pháp cho đúng-đắn hoàn-toàn, thì có học cách nào cho mau thông chóng rành khác hơn là chịu tốn 0$80 mua một cuốn sách

NE DITES PAS : DITES :

của ông REYOUBET, Directeur des Écoles primaires Sa gon soạn, mà tự học lấy một mình.

Có để bán tại nhà in Union Nguyễn-văn-Của 57, *rue Lucien Mossard* — SAIGON

JEUNES MÈRES

Pour procurer à l'enfant un sang riche, il faut lui donner du lait riche, et, seule une alimentation rationnelle permettra à la maman qui meurrit de faire face aux exigences de la nature. L'essentiel pour elle n'est pas de beaucoup manger, mais de bien manger, c'est-à-dire de choisir, de sélectionner les aliments et d'écarter délibérément ceux qui, bien qu'agréables, sont ou nefastes ou difficiles à digérer.

Pris comme base de l'alimentation journalière, adopté comme premier repas, comme goûter, et le plus souvent possible comme adjuvant au repas du soir, le Phoscao fortifie la maman et lui permet de donner au nourrisson un lait sain, riche, fécond, véritable philtre de santé. Le Phoscao, aliment complet, est indispensable à la mère qui dépense pour deux, il lui conserve toute son intégrité physique, et assure à enfant une robuste santé.

PHOSCAO

Le plus parfait régulateur des fonctions digestives

Le plus puissant des reconstituants

Bột PHOSCAO

Có trữ bán khắp mọi nơi

Enterobyl

ÁNG-TÊ-RÔ BI-LỞ

THUỐC CHỮA LÁ GAN

Mỗi sáng uống 2 muỗng nhà (muỗng uống cà-phê) thuốc bột nhà pha vào nước lã.

Thiếu chất ở lá gan.....
Bịnh táo kết — Bịnh gầy mòn.
Bịnh ngoài da.....
Bịnh ở các xứ nóng.....

E. DEHAUSSY, là quan đốc-tờ khoa vật lý. Cắc nhân khoa cách-trí. Nguyên làm đầu coi các công-việc thực hành ở đại học môn thuốc, số 66, Rue Nationale LILLE (France)

BÁN TẠI KHẮP CÁC HÃNG BÀO CHẾ TÂY

Dépôt : Pharmacie MIRS, SOUDIENE, NAMBUCO, SAIGON, SAMPSAO, FRANCO-ANNAMITE

NƯỚC MẠCH SUỐI LANGSA HIỆU

VICHY CÉLESTINS

UỐNG THỬ LÀNH CÁC CHỨNG :

Nhức xương cốt, bịnh hay mắc đái, đau mình nhức gân, đái lợn cợn cỏ cát, đau lắc-léo

CÁC VỊ SẠNG HIỆU VICHY-ÉTAT

SEL VICHY-ETAT — Điểm vị cứ lấy trong nước mạch chế ra để pha làm ra nước suối

PASTILLES VICHY-ETAT — Uống hai ba viên, khi ăn cơm thì dễ tiêu tăng

COMPRIMES VICHY-ETAT — Để cho mỗi người làm ra nước mạch hoạt đủ, uống cho ăn mau tiêu

COI CHỪNG LÀM BỞ GIẢ MẠO, SẮT CHƯỚC

NÀY THUỐC CHỮ DANH

CHỮA BỆNH

ĐAU-LƯNG

THUỐC VIÊN FOSTER chữa khỏi bịnh đau lưng do thận sanh ra. Lại rằng là thuốc chữa điều nhất để chữa bịnh thấp bịnh đau ngang, bắt lưng bịnh sức xương bịnh sự gắng sức, bịnh nước tiểu đặc, bịnh vàng, bịnh đau cổ, bịnh thì nên dùng nay THUỐC VIÊN FOSTER. Ai dùng đồng THUỐC VIÊN FOSTER thì không nhọc, bịnh sẽ khỏi hẳn, mà mình lại thấy khoan khoái, nhẹ nhàng để làm việc. Các ba kiểu số bằng huyết mạch không điều hòa ngày ngất, mỗi sáng nên sơi vài lần THUỐC VIÊN FOSTER.

Hai Hộp 8fr 50 — *PILULES FOSTER* — Hai Hộp 14fr 55

CHỮA THẬN VÀ BÀNG QUANG

Bán tại các hãng bào chế tây và gởi mua tại nhà E. S. MAC. Pharm. số 25 Pont Purdissand, PARIS

Elixir tonique ANTIGLAIREUX du Dr GUILLIÉ

Là thuốc bổ mạnh-tiếng đã nổi tiếng từ một trăm năm nay (từ năm 1812) để trị các bệnh do

Mật uế và Đờm Đ...

sinh ra, nghĩa là

các bệnh ở Gan, ở Dạ giày (bao tử) ở ruột, ở tim, các bệnh đọng huyết, bệnh ngã nước, Sốt, Tê thấp.

Phải nhận kỹ tên ký

G. ROCHER, Bào chế chuyên môn

PARIS, 32, Rue de Grenelle

Bán ở các hiệu thuốc

CÔNG-DỤNG THUỐC VIÊN PI-LUIN-LỞ PANH KỞ

(PILULES PINK)

RẤT THẦN HIỆU ĐỂ CHỐNG LẠI SỰ YẾU MỆT CỦA CÁC CƠ THỂ

Thuốc *PILULES PINK* sinh nhiều máu tốt và thấm nhuận các cân-tủy ; thuốc nầy làm cho biết đói, làm cho các nước trong dạ dày chóng sinh và giúp sức mạnh cho các công việc của các cơ thể.

Cho nên thuốc *PILULES PINK* là thuốc đại thần hiệu để chữa bịnh thiếu-máu, bịnh phiền muộn, bịnh gầy mòn, các bịnh trở về già, bịnh đau bịnh-tình nhức đầu, bịnh cảm-cúm mỗi mệt.

Thuốc PILULES PINK bán tại khắp các hãng bào-chế tây